

SLOVENIJA.

List 36.

V petik 3. Listopada

1848.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno posiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Slovanska Lipa v Pragi je izdala naslednji razglas:

Bodimo složni!

Gospoduje metež (zmešnjava) čez in čez. Raztresajo se vsakteri mnogokrat sebi nasprotni glasovi; različne stranke so, ki se skušajo nakloniti z vso močjo očitno mnenje. Mnenje očitno je ena narvečih moči v slobodni državi. Kar je občna volja, to se zgoditi mora. Spozna tedaj gotovo vsakteri imenitost tega, da je očitno mnenje dobro in pravo, da slehern državljan ve, česar se v tako nevarnih časih deržati.

Slovanska Lipa, družtvo, ki se nevtrudljivo poganja za blagor domovine, hoče očitno k tem pripomoči, da bi vsak pravi stan reči spregledal in po tem v prid domovine se ravnal.

Naropred opomne Slovanska Lipa vse svoje rojake in brate, da naj posnemajo njeni izgled in naj skušajo slogo (spravo), ljubezen in bratinstvo v celi deželi obderžati. Slovanska Lipa se ravna po pravilih svobode in bratinstva vseh narodov; ona bo vsigdar gledala, da bi svoboda in bratstvo vseh narodov resnica postala. Storite tudi tako!

Slovanska Lipa hoče obderžati v domovini spravo, mir in edinost, zato je izrekla vsem poslancem českim državnega zbora, ki so v Pragi znajdejo, da hoče z njimi složno za ohranitev narodne svobode delati, in da njih obnašanje pohvali! Storite tudi tako.

Slovanska Lipa ne stori nič važniga brez vednosti Pražkih mestnih svetovavcov, brez njih pomoči, da bi se v občini ne dogodile nikakoršne razpertije in prepiri.

Storite tudi tako.

Slovanska Lipa derži boj, ki se na Dunaju k obžalovanju vseh avstrijskih narodov pripravlja, za poslednji narhujši in narodločni poskus stranke frankfurtsko-nemške in stranke madjarske proti ravnopravnosti vseh drugih avstrijskih narodov, sosebno pa Slavjanskih. Zato si želi Slovanska Lipa, da bi ta stranka, ki je Avstrio raztergati in pogubiti namenila, na Dunaju pokorjena bila, vendar brez škode na svobodi, brez poškodovanja drugiga veliko večjega dela dobro mislečih Dunajskih stanovavcov. Pohvali tedaj Slovanska Lipa djanje mestnih Pražkih svetovavcov, ki so pri cesarju za to prosili, da bi se Dunaju prizaneslo, kolikor je to zraven vkrotenja frankfurtsko-madjarske stranke mogoče. Deržite se tudi teh vodil, ki jih ohranjajo naši poslanci, naši mestni svetovavci in družtvo naše. Naj bo pokorjena napihena in prenapeta frankfurtska-madjarska stranka na Dunaju, zakaj ona se za pogubo Avstrije poganja. Kakor hitro bode pak vkrotena, naj se zopet obnovi bratovska zaveza med Prago in Dunajem, naj se oba mesta enako za narodno svobodo potegujeta.

Pustimo tedaj tisto puntarsko in nespametno stranko njeni osodi in bdimo in poganjajmo se med tem doma za to, da bi se nam naša svoboda vzeti ne mogla, če bi tudi eno mesto Dunajsko obleženo bilo. Pripravljajmo se, oborožajmo se, podučujmo se nasprotno in bodimo vsaki čas gotovi stopiti za svobodo svojo, kakor hitro bi se kaj več mislilo, kakor pa pokoriti prepeto frankfurtsko-madjarsko stranko na Dunaju, česar nas pa Bog obvarje.

Poglejte tedaj vsigdar le na Prago, njeno občino, na Lipo Slovansko in poslance česke,

ki vsak za se ali vsi vendar složno in v epim duhu delajo, da bi nam svoboda in narodna samostalnost obderžana in vterjena bila!

Popustimo za čas od različniga mnenja; zdaj gre za življenje ali smert narodnosti naše, zdaj se moramo vsi edino in složno za dosego eniga cilja in konca potegniti, namreč da bi ne padli vnovič v sužnost frankfurtsko in madjarsko. Domovina potrebuje vseh naših združenih moči! Bodimo tedaj složni, ne terpimo, da bi smel kdo raztresati nezaupnost in sovraštvo med nami. Bodi med nami en duh, en cilj, ena moč! Praga bodi izgled vseh; in kakor se v Pragi povsod in vsigdar sprava in edinost ohrani, naj bodo tudi druge občine českega kraljestva med seboj in z Prago zjedinjene in navdane z eno mislijo, varvati narodnost česko in svobodo; ne terpeti, da bi nas vedno grajajoča in preganjajoča stranka madjarsko-nemška se vsedla zopet na prestol avstrijski in v podložnosti deržala vse druge zlasti pa slavjanske narode v Avstrii. Mi stojimo za ravnopravnost vseh narodov, ta stranka na Dunaju nasproti se pa bojuje za vikši gospodstvo Nemca in Madjarov, za razterganje Avstrije in za pritisnenje eniga kosa k Frankfurtu in drugiga k Buda-Pešti! Bodimo složni in stojmo ko en mož proti nastopajoči nevarnosti, ne dajmo se omamiti, kakor de bi svoboda naša v nevarnosti bila, kadar je na Dunaju se zadnji punt vnel; nasproti, mi smo bili blizu naše zmage, to je izpeljave svobodne ustave in ravnopravnosti vseh narodov. Ali ti, ki so poslednji punt napravili, ti so še le pripravili svobodo v nevarnost in vse zadobleno v novo dvomljivost.

Uni malopridneži in neumneži, ki so storili zadnje spuntanje na Dunaju in ki ga še obderže, niso bojevavci za našo svobodo, ampak narglavniši sovražniki, ki so naše zadeve in reči v narveči metež spravili. Teh se deržati ne moremo, tem ne moremo drugiga kot pokorenja želeli.

Za to se pa složno deržimo teh, ki se nam še nikdar goljufne skazali niso, ti, ki so že pred 11. sušcam stanovitno bojevali se za svobodo, in to so ravno možje iz českega poslanstva na državnim zboru, možje izmed Pražkih mestnih svetovavcov, možje Slovanske Lipe! Bodimo tedaj složni, in srečno vjedemo nevarnosti, nam od Madjarov in Nemcov napravljeno.

Od Slovanske Lipe v Pragi.

Česke „Narodni Noviny“ o zadnji prekucii.

Slehera ve, da so česki poslanci bili na zboru poglavitni zagovorniki Slavjanstva in de so ko taki na se obrnili serd in zavist frankfurtsko-madjarske strani. Razumljivo je tudi, zakaj de je ta stran vedno silovito revolucijo iskala in jo še iskala bode in zakaj smo pa nasproti mi avstrijski Slavjani zoper revolucijo. Mi avstrijski Slavjani smo dosegli to, česar nam je potreba, namreč ravnopravnost z drugimi, mi zdaj že vemo, da si na mirni poti v zboru po prevagi glasov vse, kar je nam v prid, zadobiti zamoremo; zato že zdaj nič slišati nočemo od prekucije, kot nevarne igre, v kateri je sicer mogoče vse pripraviti, ali tudi naenkrat vse zaigrati. Tako igro igrajo zdaj v Avstrii samo Madjari, Lahi, polsko plemstvo

(boljarstvo) in Frankfurtisti. Nobeden tih ni zadovoljen z Avstrio: Madjari nočejo zraven drugih narodov kot enak zraven enakiga stati, temuč ko samostalno kraljestvo nad drugimi na Ogerskim prebivajočimi narodi gospodovati; Lahi se hočejo z drugo Italio zediniti; polsko boljarstvo enako Madjaram hoče staro Polsko deželo obnoviti, kjer ima Polak nad Rusini in Litvini, boljarstvo pa nad celim narodom kraljevati; frankfurtisti pa bi radi vse tako imenovane nemške provincie (dezele) v Avstrii in med njimi Čehe, Moravo, Silezijo, Slovence na Koroškem, štajerskim in Krajnskem, ter Lahe v primorju in na Tirolskim pod Frankfurtsko vladarstvo spravili. Razumi se samo na sebi, da se takšne želje njih nemo-rejo drugači kot s silo, z mečem, z revolucijo izpeljati, in takšno revolucijo vidimo sedaj na Dunaju. De mi Slavjani nemo-remo take prekucije sami proti sebi in v prid svojih narvečih sovražnikov z njimi skupej delati, to je brez vsiga dvoma, in kadar nas oni z očitanjem, da smo malo slobodomiselni, da deržimo z dvoram in s vlado itd. po hinavsko v svoje zanjke privabiti hočejo, se moramo spomniti na basen (pravlico) od lesice in vrana, kjer je lesica tako dolgo hvalila izverstno petje in glas vranov, da je ta iz neumne nečimernosti peti počel in sir iz kljuna spustil, po katerim je lesica hlastila. Madjari in Frankfurtisti bi radi bili lesice, ali mi nečemo biti vranovi, in to jim veselje kali. De zdaj deržimo z dvoram in s vlado, ne storimo za-nju, ampak za se, zato ker je to za nas narveči dobiček.

Frankfurtisti in Madjari so si mislili, da bodo z revolucijo 6. Koz. na Dunaju že vse dobili; oni so mislili, da se bodo tako lahko znebili poprejšne jim protivne večine v državnim zboru; oni so mislili, da kadar se neki jim nar več nasprotnih českih poslancov iz poti spravijo, bodo vsi drugi prestrašeni tako glasovali, kakor bi Frankfurtistam in Madjaram dišalo. Ali zlo so se prerajali v svoji zvižanosti; česki poslanci so hitro razumeli, zakaj gre igra in čudo veliko! odšli so od Dunaja ne le ti česki poslanci, katerim se je smert zugal, ampak tudi ti, katerim so se ministerstva obečale. Tako so si postavili Frankfurtisti hišo na pesek in na mesto českih poslancov, katerih glas se je Frankfurtistam tako malo prilegal, je prišel knez Vindišgrec glasovati, ali glas njegov se bo Frankfurtistam morebiti še manj prilegel, kakor glasi českih poslancov.

Kar pa sklepe zbora (prav za prav odlomka zboroviga) od te dobe zadene, so in morajo biti neveljavni in med njimi tudi narnoviši odločba, po kateri se poslanci nazaj kličejo. Od tega časa, odkar se ostanek poslancov državniga zbora bolj za Dunaj kakor za Avstrijo peča, od te dobe, odkar je zbor pozabil na svoj veliki poklic, to je ustavo za Avstrio napraviti, od te dobe, odkar se je zbor očitno z Dunajčani združil in z njimi potegnil; je sam sebe ob vrednost in važnost pripravil, ki gre narvikšimu družtvu cele Avstrije.

Ena reč nas je vedno z čudenjem napolnila. Po opravljenim redu nema noben sklep veljavnosti, če ni saj 192 zbornikov pričijočih. Čudili smo se, da je še zmiraj toliko udov, ali nehali smo se čuditi, ko smo zvedili resnico, da druge osebe, ptuje (ne poslanci) pomagajo število zbornikov do 192 dopolnovati. Ne govorimo tu lahkomiščno v en dan, ampak za-

moremo nekatere takih oseb po imenu povedati, ktere so v teh časih na mestih zbornikov v zboru sedele. De je kaj takiga mogoče, ve vsak, kdor okolšine pozna, poslancov je okoli 380, zatorej ne pozna nobeden vseh svojih tovaršev, in pri velikosti zbornice je še toliko lažje ptujiga za poslanca deržati, zlasti kadar se dobro viditi neče.

— Slišimo, de je malo serčnosti več med poslanci. G. Boroš, vitez, kteri se 80.000 Svornosti ni bal, se mende zdaj toliko več pred vojašnje trese, ker je mende med vojašnje misel, de bi Boroš bil zamogel Latura rešiti. Gospod Löhner se ne pokaže več v zboru in iz malodušnosti se je mende z velikim mečam opasal, de bi sam od sebe strah pregnal. Veliko dražnikov je zapustilo že Dunaj.

Pražke nov. pa prineso naslednji sostavek:

Nemci in Slavjani.

Nemci hočejo osnovati veliko cesarstvo močno na zemlji in na morji. To je frankobrodski zbor že sklenil. K ispeljavi tega namena si napravijo veliko brodoge (mornarstvo), de bi gospodarili čez morje (ali na papirju ali kje drugod se še ne vé) in išejo dežele, ktere bi pritaknili k svojim lastnim nemškim deželam, ki se jim ne zdejo dosti velike biti. Ali kje najti take dežele? Na zahodu so seer dežele lepe in rodovitne pa ni mogoče jih dobiti, zakaj dobrovoljno se ne dajo, in z silo jih vzeti, ni svetovati, ker so ondotni narodi preveč močni. Tudi na severu so dežele dosti pripravne za obud poželenja, ali vunder tudi tam se ne da nič opraviti. Kaj je tedaj početi? Proč z malodušnostjo, serčno k izhodu! tam žive Slavjani v Pruski in Avstrijski deržavi, teh se je treba lotiti; tam gospoduje zaspertija pri osnovanju deržavne ustave, ter bi vtegnilo lahko biti, v motnim lovitih, dežele si osvojiti, in napraviti si deržavo segajočo od baltiskiga morja tje do jadranskiga in od Visle tje do Rena. To je namen mož v Frankfurtu zbranih. Ako se ozremo po pomočkih z katerimi ta konec doseči mislijo, najdemo krivičnost, zvijačo in silo. Česko in Morava, Avstrija, Štajersko, Koroško, Krajnsko, Tirole, Terst in primorje se imajo pritiskniti h Nemškim, podvreči se postavam frankobrodskim, in imajo davke dajati v Frankobrod. Frankfurtisti tedaj hočejo Avstrijsko deržavo razrušiti in z njenimi šibrani se obogateti. Zatorej podpirajo namene stranke madjarske, katera hoče Oggersko z pridruženimi deželami od Avstrije odtergati, in samostalno madjarsko deržavo vstanoviti; ravno tako delajo upanje poljskimu boljarstvu (žlahtnikom), katero seaja o novimu rojstvu staropoljskiga kraljestva.

Čehoslavjanam, kateri so se takim namenam z besedo in z spisi vedno zoperstavili, so pred prigovarjali, de nimajo druge misli kakor razširiti nemško omikanost, nemške znanosti in razsvetljenje, in de se bojo Slavjani z nemškim izobraženjem hitro na tisto stopnjo človeštva vzdignili, ktera jim je za srečo in pristop med omikane narode neogibljivo potrebna; zatorej so jih opominjali obrniti se k Nemstvu in tako naravnost in brez ovinkov do izobraženja pridi. Čehoslavjani pa takimu vabljenju niso dali vere, marveč se terdno svoje narodnosti derže, ker hočejo ostati Slavjani, in ko Slavjani v dušnim omikanju napredovati, prepričani, de nema nobeden narod predpravice komikanosti, de je natvora vsakimu narodu lastno pot do omike pokazala, in de bi tudi Nemci sami v pretečenim stoletji, kader je mnogo njih izverstnih mož po francozko pisalo, bili svojo narodnost opustili, in se k Francozam obrnili ako bi ta pot prava bila. Koga so se tedaj Frankfurtisti mogli poprijeti, ko so vidili, de tako z Čehi nič ne opravijo? Modra glava hitro svet najde. Obljubili so Čeham zavarvanje njih narodnosti, terdivši, de jim gre samo za politiško slobodo, in nikoli ne za zatiranje Slavjanstva. Ali vunder kako odkrito-

serčno z Slavjani mislijo, so pokazali z delitvijo Poznanskiga, kar so gotovo tudi storili za slobodo, ki se mora z lepo in z gerdo, z nagovarjanjem in z mečam razširjati. De bi jo pa do verha dognali, so napravili v Avstriji volitve poslancov za Frankobrod, de bi tudi Avstrijski deržavljeni tam svet dajati pomagali, kako bi se Avstrija raztergala. O ta zlata sloboda od Nemcov nam ponujana, nad njo še v grobi boljši ni! Ta blagonosna sloboda despotov, kteri so sami za-se narslobodniši. Po taki despotiški slobodi Čehi ne prašajo, ker so prepričani, de je narod zgubljen, kteriga življenje in gibanje je samovoljni ptujcov izročeno. Tudi iz tega vzroka so se česki poslanci na deržavnim zboru zoper te zvijače krepko vzdignili, ter skazali, de je v Avstriji mogoča enakopravnost vsih narodov in de se na ti enakopravnosti pod dobrotljivim ustavnim cesarjem močna Avstrija sozidati da in mora.

(Konec sledi.)

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

Vojsaki so bili že dne 29. Koz. vse predmetja pod svojo oblast spravili in na to se je mesto Dunaj brez pogojev vdalo bilo. Po sklenjeni pogodbi bi bile imele c. vojaške trume dne 30. v mesto stopiti, ali med tim so bili Madjari notar do švehat se približali. Knez Lichtenstein je šel z 33 eskadroni konjikov in z nekoliko Jelačićevih pešcov jim nasproti in jih potolkel v kratki bitvi, na to so se Madjari vmaknili tje do Bruka na Lajti. Dunaj se je z raketami in drugimi daljnopisi z Madjari pogovarjal in je zoper pogodbo se vstopu cesarskih vojsakov braniti jel. Ko so pa Dunajčani zvedli, de njih zavezniki nazaj beže, so dne 31. sami vrata odperli in vojsaki so jeli notar stopiti, ali prav varno in počasi in se v nobene ulice pred ne podajo, dokler vsi orožja iz rok ne polož. Vikši komandant narodne straže Messenhausner je mende vjet. Tako povedo Graške novine.

Po daljnopisnim oznanilu kneza Vindišgreca dne 31. Koz. ob 9. zjutri je madjarska armada od švehata do Švadorfa nazaj pahnena bila, Dunajčani so pri ti priložnosti hotli pogodbo prelomiti, ali Vindišgrec je druge naredbe storil ter se je mesto zopet vdalo in vojsaki so ga imeli tisti dan obleči.

Slovenske dežele.

Ljubljana 1. Listopada. Vemo, de se je bil v Ljubljani nov davk vpeljal, cestnina ki se plačuje za novi leseni tlak po mestu. Še dan današni mora vsak voznik pri zagradi (šrangji) tlakno cestnino dati; dan današni pa leseniga tlaka ne pedi več ne pri-rase, timuč velikanske krogle po ulicah zopet nabivajo.

Med narodno stražo so nekatere vodje (oficirje) volili. Nova šesta tovaršija (kompanija) si je prav verliga domorodniga stotnika zvolila, gospoda Debevca. Se vidi de v nji so resnično in terdno slovenski možje. Drugači se je godilo pri drugi tovaršii. Tu je postal vodja — podnamestnik — ptuje, ki se pred skor pri nobeni tovaršii za prostiga stražnika ni mogel vriniti. Pravijo de se pismo podpisuje proti njega volitvi.

Žleb Ljubljance so bili ne dolgo počedili in ponižali. Potem se je pri krajih veliko gnojnih iztekov pokazalo, ki z sosednih hiš gnojnico v Ljubljanco peljejo, in so zdaj po ponižanju žleba precej visoko nad vodo zijali, kar je nespodobno bilo. Mestna gosposka je kmalo vedila pomagati, vse te izteke je tudi ponižati ukazala, tode dela plačati ni hotla. Vsakimu posestniku hiše z ktere je bil iztek peljan, je pismo poslala, de naj plača, kar tega dela njegovo hišo zadene.

Se ve, de ta baratija gosposki ni šla. Pametni posestnik reče, de kar naročil ni, tudi ne plača, in gosposka mora vsaj sama

ravno tako soditi. Alj komu to kaže, de se te krivične zapovedi plačila še pošiljajo gospodarjem?

Dva naših poslancov na velkimu zboru, gospod Ulepič in Kavčič sta tukaj. Kaj de mislita naprej storiti, se ne ve.

Bolj nas je veselilo pri nas viditi gospoda Stanko Vraza in banoviga tajuika gosp. Prica, potem iskrena Slovenca gospoda Matia Majerja in Ajnsparjarja z Koroške.

Sreberniga denarja zlo tukaj pomankuje, in tudi v Terstu in Gorici. Veliko hudige gorvorjenja je čez nekatere ptuje baratavce, ktere dolže, de so mnogo srebra z dezele pošiljali.

Nemško glediše hira; Ljubljancani so se ga jeli zlo ogibati.

B.
(E.) Od Drave 28. Kozop. Vsih Slovincov oči so v Dunaj obrnjene, kako se bo rešilo znamenito vprašanje? Bode knez Vindišgrec izpeljal svoje osnove? Če Dunaj premagal bode, kaj po tem bo prišlo? Silo dosti taistih in enakih dvomov leti nam po glavi. Mi Slovenci smo v tem prepričani, da, če Avstrija padne, tudi naša narodna samostalnost bode padla, in, ko da bi trenil, bo nemška centralna oblast nas s svojimi železnimi rokami objela, Bog samo tega nedaj! Slovenci, če že je nastal boj za življenje alj smert, kaj se bomo mudili? Alj edno alj drugo. Pa upajmo v Boga, na našo terdo moč, da bomo premagali. Do tihmal, pa delajmo nevtrudljivo. Pa kje imamo začeti. Pervo je, da se protivimo vsemi, kar nije zakonito (postavno). Dunajski zbor razglasimo očitno za neveljavni. Svoje poslance pokličimo nazaj. Od Štajerskih Slovincov samo sta ostala Smrekar in Sturm-Nobile par fratrum — komittenti storite svoje. Nista vredna več našega zaupanja; ker se obnašata tako slabo in neprijateljsko. Tako bi se tudi Vi krajnski bratje nad g. Ambrožem spodrajtali. O Ambrož, kako velika jeza jezera Slovincov na te padne, ti, kteri si bil naše sladko upanje in si nam obetal biti močen steber narodnosti, si zaslepjen od praznih sanj! — Gradški gardisti, študenti in demokrati so vložili pri deržavnim zboru prošnjo, da se na mesto pobegnulih štajerskih poslancov drugi izvolijo. Kdo je pooblastil gradške gardiste v tej reči? Mi jih spoznamo za legalne, stanovitne poslance, in ne gubernium, ne ktero društvo, ne deržavni zbor nima pravice njihovo mesto z drugimi izpolniti. Kjer ni varno za življenje in kjer ni več slobode govorenja, ni dolžen nobeden ostati. Terjajmo, da se deržavni zbor v Olomouc prenese. Tudi njegovi sklepi so prazni, ker je Dunaj v stan obsede postavljen, in število potrebno manjka za glasovanje. Intelligentnih nema več blizo do 60 ali 80. Drugi so rusinski kmetje, kteri ne vejo nemški, in ktere stranke lahko giblejo po svojih namelih. Drugo potrebno je, da se, kakor hitro bi utegnile reči na Dunaji spremenit, in kakšna provizorna vladija, ali pa republika razglasit v slovenskih dezelah kakor protislovje (Gegensatz) posebni narodni slovenski sovet (Rath) vstanovi, kteri na ustavni podlagi stojé, bo zavezo s Dinastio obderžal in z njo vred vladarske opravila vodil. Smejal se bo nekteri mojim sanjariam, ali uverujem ga, da zna čez noč priti, da bodo prestoli v Monakovem, Berlini itd. kapali, in da bo centralna oblast Frankfurtska prijela veslo deržavno nemške barke, na kateri bi ljubi Slovenci ko mornarji (Matrozen) služiti vtegnili. Ako Nemeč zapusti Avstrijo, Magjar jo je že, drugo ne ostane, kakor da južni Slavjani svoje odrešenje išejo, kjer je naravno in nar bliže. Štajerski Slovenci in Vi Korošci, ter drugo ne bo ostalo, ako drugači hočete svojo slovensko kožo obvarvati, da se ozko Krajnski deželi pridružite, in cela Slovenija pa se na Hervatsko nasloni. Gradški poglavar se je obdal s samimi mladimi Ultraradikalci, kteri so večera šolsko klop zapustili, razun 5 ali 7 možev, té provisorisches Comitée zdaj Štajersko deželo ravna?!? O Wickenburg, si vendar slaba glava! Slo-

venci tih Landstürmlerov vendar ne bodo poslušali. Skoz takšno postopanje in ravnanje je naš poglavar ilegalno (nepostavno) pot nastopil, in dežela ga svobodno v stan tožbe postavi. Sramotno je biti nedosleden in kokezirati z vsako stranko in po vetru plajš vleči in obnašati. Krajci, če bo trebalo, mi štejemo na Vas. Al Austrijo, al pa smert, zakaj brez Austrie tako ni življenja za Slovence.

Mi živimo tukaj v vednem gibanju; 20. in 21. so si počivali na našem velkem polji bratje Hervati, ktere je nazaj peljal g. Todorović. Bilo jih je 16.000. Red so deržali verlo dobro, plačali pošteno. Terpeli nezmerno dosti od hladnih noči in dežovja. Ptujčani so se, ko povsod neprijatelji Slavjanov, tudi pri Hervatih skazali in vojakom clo za dnarje ne kruha dali, ali pa si drago plačati pustili. Vemo za tukajšne peke in mesare, kterim je vbogi Hervat polovico in še več čez navadno ceno reči plačati mogel. Za banknote od 1 gold. srebra dali so jim eno dvajšico, in več takih ciganij, sram jih bodi. In zakaj vse to, prvič da so Slavjani, drugič da za vsakim Ličanom je stala grozna pošast — reakcia in kamerila!!! Na Vogersko hervatski meji je vse živo. G. Nugent operira z vojsko od 8000 ljudi okoli Ormoža in Središča. Jaz mislim, da bo zedinjen z vojsko, ktera v Varaždinu stoji, šel v Medjimurje, in Madjare za res prijel. Dnes je poslal komandirender Madjarov na naš magistrat in vse bližnje štajerske civilne oblasti en cirkular, da bodo Madjari, če na štajersko zemljo stopijo, prišli ko prijatelji ne pa ko neprijatelji. Treba vas nam. Samo Bog daj v Beču red napraviti, ter pa na Pešt, in seršenovo gnezdo požgati. Veseli nas, da ste Celjane otreznili. Bili bi mende šli Dunajčanom v pomoč, pa so se Vas Krajncov za herbantom bali. S Ptujja ni nobeden šel. Oglasili so se samo trije iz Smetiša. Čeravno simpatirajo s levčnjaki, vendar še junakoserčnost od ust ni v postji prišla. Naš kmet je pameten, in se ne da od šuntarjev in podpihovavcov motiti, on ljubi svojega cesarja in mu zaupa.

Hervaska in slavonska dežela.

Ban Jelačić je poslal banskemu svetovavstvu v Zagreb sledeće pismo:

Posebne naključbe so me pripeljale pred ozidje cesarskiga stolniga mesta Dunaja in jez se terdno zanašam, de bo osoda monarhie kmalo odločena (rešena) in sovražniki iz korenine vničeni. Domovina naša je tako dolgo v svoji samostalnosti pravice in narodnost svojo branivši — serčno vsaki nevarnosti svoje persi predpostavljala, nosite še mali čas poterpežljivo to breme, za ktero zamorete gotovo veliko plačilo pričakovati. Nesreča, ktera bi Madžari z svojim napadanjem mili naši domovini pripraviti vtegnili, le malo časa terpi — poterpite stanovitno, koj bo zmaga naša. V tisti deželi, kjer se med ljudstvom edinost, krepost in poštenost ohrani, tu nemore sovražnik nobene moči imeti, kmalo pridem tudi jez med vas in kmalo pride vaši terdni stanovitnosti plačilo. Upam vas kmalo in srečno zopet viditi. —

Česka dežela.

V Pragi 25. Koz. Včerajšaa seja odbora Lipe Slovanske je bila kaj važna; poslušavcov je bilo mnogo, med njimi kot gosti dva polska profesorja na jagelonskim vseučilišji iz Krakova, ki sta bila z serčnim „Slava“ sprijeta. Ozvani se g. Berlič, poslan od bana Jelačića v Slavjanjanskih rečeh in je prinesel sabo pismo Jelačića na Slovansko Lipo. Gromovito Slava in živio se je razlegalo po zbornici. Berlič je rekel, ban vam pokaže, in povedati pusti, de on ni reakcioner. Berlič je tudi omenil, de pošlje Jelačić list na Slovake, v kterim jim obeta potrebno orožje in svetva, de bi skušali se združiti z generalam Simoničem. Sklene se napisati banu odgovor in zahvalo, ktero bo Berlič nazaj banu donesel.

(Lip. Sl.)

Moravia in Silesia.

Golomovec 21. t. m. Danas so pokazali kmetje zopet cesarju svojo vdanost. Več kot 1000 mož na konjih z muziko pred seboj, je šlo v redu dva pa dva z černorumenimi in belo modrorudečimi banderi k stanovašu cesarjevim, de bi se mu zahvalili za znani razglas (od 15. t. m.) in ga zvestobe svoje prepričali. Cesar in cesarica sta se zahvalila Hanakam. Na poti po moravskih vaseh je svitli cesar nekterikrat iz voza stopil in se gredoč z kmeti po česko pogovarjal, kar je neizrečeno veselje obudilo. —

Iz Golomovca. Podoba je, kakor de bi se bila cela Hana zagovorila, sniti se v Golomovcu. Posamesne trume po 50, 80, 100 mož je prijezdilo sem te dni, tu prebivajočiga gospoda Cesarja pozdravit in zahvalit se mu za podeljeno ustavo, za odpravljenje robote in desetine. Šteje se okoli 2000 Hanakov, ki so ta čas sem prišli. Vsaka truma ima lastno muziko, lastno bandero — in slušajte! ravno kakor de bi vkljuhovali Golomovčanam, le eniga nemškiga trikolora ni! Bilo je viditi veliko bandero moravsko, t. j. rudečo-belo-modro, ali več pa černo-rumenih bander, iz kteriga se vidi, de ne Dunajsko radikalno novinarstvo, ne vaš „Abendblatt“, ki se po tem novinarstvu šemi, niso zlo opravili in v serce Hanaka segli.

Ali nimajo samo černorumenih bander, ampak pri mnogih kardelih je vsak posamezen konjik bil z černorumenom kokardo okinčan. Kako to? prašate. No — bi vam rekel Hanak — tako le! Ko se je gospod cesar do našiga mesta pripeljal, smo mu šli iz mnogih strani nasproti in sosebno smo ga čakali pred Golomovskimi vratami. Gospod Cesar je prišel, mi smo šli k njemu in smo ga tako le poprašali: „Narmilostljivši gospod cesar! ali ne bomo zopet tlake delali?“

Gospod Cesar je odgovoril: „Ne boste!“ „Tudi desetine ne dajali?“ „Ne boste!“ „In kar ste nam vse obljubili — boste pri besedi ostali?“ „Bom ostal mož beseda!“ „Gospod Cesar! dajte nam roko na to!“ Cesar pa nam je dal roko, de kar nam je obljubil, tudi pri tem ostati hoče. Mi smo mu tedaj za to konje iz voza izpregli, slekli plajše in vergli jih čez vojenco, smo si djali černo-rumene znamenja na suknje, in smo peljali dobrotljiviga našiga Cesarja tje do sedajnega sedeža njegoviga. — Tako bi govoril Hanak na vaše vprašanje, in jez nemorem drugači ko poterditi, de se je tako od besede do besede dogodilo; odtod pride nagnjenje k cesarskim barvam.

Golomovčani so se jeli bati Hanakov. „Ako nam Golomovčani ne dajo miru s Frankfurtam — pravijo kmetje Hanaki — ne pridemo sem več nobeno saboto na terg ter jih izstradamo.“ Radikalni pomočnik zares, ako se pomisli, de Frankfurt vendar predalječ leži, de bi si od ondod živeža vozili. Le tega se je bati, de bi se danas ali jutri v Moravi zavoljo poptujčanja naših mest kaj takiga ne primerilo, kakor v Galicii l. 1846. Ne merilo bi se pri nas na zlahtnike, ampak na mestnjana, ki je poptujčen, odpadnik, od nemšine obseden, vedni protivnik in protinožec deželnih stanovavcov. (Lip. Sl.)

Ogerska dežela.

F. M. L. Dahlen je do 16.000 graničarskih vojakov nabral, s kterimi je imel dne 29. t. m. otok Medjumorje obleči in pozneje pa z grofam Nužanam, ki ima tudi okoli 8000 mož skupej, zoper Pešt jo potegniti.

Knez Vindišgrec je vsim e. k. Oficirjam, naj bodo v službi ali penzionirani, ki so v tako imenovani Košutovi armadi zoper avstrijanske vojsake, čas od 14 dni odločil, med kterim imajo nazaj v svojo pristojno službo priti, ako nočejo časti in plačila na ravnost zgubiti.

Obrist Percel je iz Čakovca dne 26. razglas razposlal, de nima sovražnih naklepov zoper štajersko deželo.

Gospodarstvo na Ogerskim je zdaj v rokah odbora za deželno brambo, kteriga glava je Košut, ta odbor po strahovavsko počenja: premoženje ministra Laturja je konfisciral, Bunjika, banoviga pooblastenca je razglasil za deželniga izdajavca, premoženje Zagrebškiga škofa je tudi konfisciral in na glavo štura, Hurbana in Hodža je razpisal 50 gold., na glavo Simoniča generala, ki je iz Galicie do Bartfelda z 5 bataljoni in rusinskimi dobrovoljci prišel, pa 100 gold.

Vadovice 22. Koz. Armada je razpoložena okoli Živce (5 mil od Vadovic bliži Tatram) pod vodjam generalam Simoničem. Stoji tam 5 bataljonov pešcov, 2 eskadrone konjikov in 2 baterii, skupej okoli 8000 mož. Odtod se bo šlo na Madjare odzadi. General Simonič je razposlal na Slovake razglas v slovaškim jeziku, v kterim jim svoj namen razodene, in pove, kako de je od cesarja zoper nezveste Madjare poslan, ter jih opomni, vojake njegove z hvaležnostjo sprijeti in z potrebnim previditi, predprege dajati itd.

(Nar. nov.)

Galicia in Vladimiria.

Dne 19. Koz. so bili Krakovski poslanci Križanovski, Zabukovski in Landie v Krakov domu prišli, to je storilo veliki hrup in vrejš po mesti in z očitno nabitimi listi so se klicali v redutno sobo, de bi se opravičili zavoljo prihoda. Ali oni niso prišli, marveč so se naglo nazaj vernili na Dunaj.

Ta novica je za Slavjana gotovo žalostna, to de Polakov je v Galicii komej tretji del, vsi drugi stanovavci so Rusini, ki se le na Slavjanstvo opirajo in z avstrijanskimi Slavjani eno pot hodijo. To nam spričuje tudi razglas, kteriga je poglavitno rusinsko društvo v Lvovu (glavna radda ruska) dne 12. Koz. med Rusine razposlala, v kterim med drugim reče:

Bratje! naša domovina z cesarjam vred je v nevarnosti, vojska v Italii še dokončana ni, in že je druga nastopila v našim sosedstvi z Madžari, zatiravci naših Rusinov in drugih Slavjanov na Ogerskim; in naverh vsega pa še novi punt na Dunaju. Kdo ve, če ne bodo tje poklicali tudi te vojašnje, ki je dozdej nas varovala in red obderžala, kdo ve, ako se tudi med nami taka nevihta ne vname? Zatorej, bratje, vas ob pravim času opomnimo in vas serčno nagovorimo: pristopite k narodni straži, in obdajte se z orožjem.

Recite sami, kdo bo čul za naše prirojene in ustavne pravice, ako sami od sebe ne postavimo doma silne, dobro vrvnane in vedno pripravljene brambe? Dosti dolgo ste bili nesrečni, ker se niste mogli in znali braniti, zdaj pak, ko vam vladar dovolji in zavkaže zagotoviti se na prihodne čase pred tako sužnostjo, kakorsna je pred bila, zdaj verjemite in to dobroto z veseljem primite itd.

Ptuje dežele.

Nemška. V zboru Frankobrodskimu se zdaj veliko govori o drugim paragrafu nemške prihodne ustave, ki veli, de nobena, z nemško združena dežela ne sme biti del kake druge nenemške deržave. Kako bi se v tako ustavo Avstrija dala vsiliti, mnogo govornikov uganja. Eni avstrijanskih poslancov so rekli, de bodo zbor zapustili, ako se taki sklep stori. Manjka pa tam 74 poslancov z Avstrije. Z dežele kranjske še 3 zvonaj čepé. — Pravijo, de je avstrijanska vlada plačala v Frankobrod donesek za nemško kraljestvo, ki je bil na Avstrijo položen z 700.000 gold. (?) — V Draždanah so neke prostovoljce, puntarskim Dunajčanam na pomoč zbirali. Francozka. V Elsassu, nemški deželi Galije, so imeli velike veselice v spomin pričetka njih zveze z Francozi. Drugi Nemci se grože, ali tam nič, le pri Slavjanih si kaj išejo. Na novič, v čerterto je potegnilo 834 ljudi v Algerijo.

